

תורת הר שמואל

זמני השבת:

כניסה: 5:07 צאת: 6:19 ר"ת: 6:59 שקיעה: 5:47

מזל טוב

לר' דב גרינוולד ורעיתו הי"ו
על הולדת הנכד, בן למאיר ורעיתו הי"ו
שלום זכר בביתם בליל שבת

ולר' אור שרגא ורעיתו הי"ו
על הולדת הבת קידוש אחר התפילה

ולר' אהוד שלוש ורעיתו הי"ו
על הולדת הבת

ולר' יוסף פיטוסי ורעיתו הי"ו
על אירוסי הבת

ברכה שמחה ונחת באורך ימים ושנים!

ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה עשה

את כל אשר צוה ה' את משה (שמות פרק

ל"ח פסוק כ"ב), מסביר רש"י שמשה רבינו אמר לבצלאל שיעשה קודם את

הכלים ואחר כך את המשכן, אמר לו בצלאל הרי מנהג העולם הוא לעשות

תחילה בית ורק אחר כך שמים את הכלים בתוכו, אמר לו משה רבינו נכון! כך

שמעתי מפי הקדוש ברוך הוא! קודם הבית ואחר כך הכלים, והוסיף משה

ואמר לו "בצל אל היית?" כי בוודאי כך צוה לי הקדוש ברוך הוא, וכך באמת

עשה בצלאל את המשכן תחלה ואחר כך הוא עשה את הכלים,

אם כן למה משה רבינו בהתחלה אמר לבצלאל שתחילה לעשות את הכלים

ורק אחר כך את הבית? הרי משה רבינו עצמו אמר שאכן הקב"ה אמר לו כדברי

בצלאל, אז למה שינה תחילה משה רבינו את סדר האמירה?

יש שבונים מקום תורה ועובדים קשה מאוד על הבנין אך שוכחים שכל הבנייה

של בנין הוא לצורך העיקר שזה התורה והתפילה שיש בתוכו, לצורך עבודת

המקדש, לצורך הישיבה וכדומה, ואחר שנבנה הבנין שומרים עליו להבדיל כמו

"מוזיאון", אין העיקר הבנין אלא כל הבנין הוא בשביל העבודה שיש בתוכו.

לכן משה רבינו אף שלא ציווה בעצם לעשות את הכלים קודם, אבל הוא

הקדים כללית את עשיית הכלים לבנין הבית, וכל זאת כדי להדגיש שעיקר

המשכן זה הכלים שבתוכו ולא עצם הבנין בלי הכלים, אך כשבצלאל שאל

אותו למעשה מה קודם, אמר לו משה שנכון, עושים את הבית לפני הכלים

כמנהג העולם.

כשבונים בית הכנסת, ישיבה, או כל מקום לקדושה, המצווה היא גדולה מאוד

בעיקר בגלל התורה והתפילה שמתקיימים בו, ואשרי הבונים שהם אנשים

שעמלים בתורה וגם אחרי הבנייה פועלים להרבות תורה ותפילה!

הפרשה שלנו עוסקת במשכן, כמו הפרשה הקודמת, בפרשה הקודמת פרשת

ויקהל כתוב: והנשיאים הביאו את אבני השהם ואת אבני המילואים לאפוד

ולחושן (ל"ה כ"ז), וכתב רש"י שכך אמרו הנשיאים: נמתין קודם לראות מה

שיתנדבו כל הציבור למלאכת המשכן ומה שחסר אנו נשלים, כיון שהשלימו

הציבור את הכל וכו' אמרו נשיאים מה עלינו לעשות? מה נשאר להביא עוד

שאנחנו נוכל להביא לתרומת המשכן? הביאו את אבני השהם וכו' הם הביאו את האבנים לאפוד ולחושן! וכיון שהם התעצלו בתחילה לכן נחסרה אות משמם,

שבמקום הנשיאים כתוב בפרשה והנשיאים חסר אות י'.

אמנם בתרגום יונתן בן עוזיאל פירש שהביאו הענני כבוד אבנים טובות ומזה לקחו הנשיאים והביאו אותם לחושן!

ורואים שחלוקים רש"י ויונתן בן עוזיאל בפירושם, שרש"י לומד שהפסוק והנשיאים מדבר על הנשיאים עצמם ורק

כיון שהם התעצלו לכן נחסר משמם אות יו"ד, אבל ביונתן בן עוזיאל מפרש את הפסוק והנשיאים שהפסוק מדבר על

ענני הכבוד, ורק שאחר כך לקחו הנשיאים מזה ונתנו את האבנים למשכן אבל הפסוק לא מדבר על הנשיאים עצמם

אלא על ענני הכבוד.

בכמה מקומות מבואר שנשיאים הם עננים, בתהלים (פרק קלה פסוק ז) כתוב - מעלה נשאים מקצה הארץ ברקים

למטר עשה מוצא רוח מאוצרותיו, ובירמיה (פרק י פסוק יג) כתוב - לקול תתו המון מים בשמים ויעלה נשאים מקצה

הארץ ברקים למטר עשה ויוצא רוח מאצרתיו.

במה נחלקו רש"י ויונתן בן עוזיאל בפירושם בפרשה שלנו?

בביאור מחלוקתם צריך להסביר על פי מה שכתב רש"י (בפרק ל"ז פסוק א') שכתוב ויעש בצלאל את הארון, ופירש

המשך בעמוד 6

העלון נתרם על ידי אוהב תורה וחסד מזכה הרבים

הרב שמעון שנייבלג שליט"א

ברכות בריאות פרנסה נחת שמחה ושפע!

יבורכו התורמים את העלון בשבתות הבאות ר' דוד שילמן הי"ו, ר' גיא מלמד הי"ו

אולם הרשב"א והר"ן והמאירי כתבו שמצוות אין צריכות כוונה ולכן גם אם לא כיון לצאת יצא ועיין שם איך ביארו את הגמרא במגילה.

השולחן ערוך סימן תר"צ סעיף י"ד כתב הקורא את המגילה צריך שיכוין להוציא השומע, וצריך (שיכוין) השומע לצאת, ואם הקורא ש"צ מסתמא דעתו על כל השומעים, אפילו הם אחורי בית הכנסת.

רבנו האור החיים בספר ראשון לציון מסכת מגילה דף יח עמוד ב' כתב בגמרא אם כיון לבו יצא כו' מוכח מהכא דמצות צריכות כונה ובמסכת ברכות ריש פרק היה קורא קאמר הש"ס עלה דמתני' דקתני אם כיון לבו יצא ש"מ מצות צריכות כונה ודחי מאי אם כיון לבו לקרות ע"כ. ואפשר דשאני מגילה דאפילו למ"ד מצות אין צריכות כונה במגילה בעי כונה לצאת. אי נמי כן דרך הש"ס שקיל וטרי במשנה אחת וסומך עלה במשנה

אחרת דכוותה ואה"נ דמאי דמפרש תלמודא התם בברכות ישנו נמי במתני' אלא דמהך סוגיא דר"ה נראה להכריע כדרך ראשון דגרסי' בר"ה דף כ"ח וז"ל שלחו ליה לאבוב דשמואל כפאו ואכל מצה יצא אמר רבא זאת אומרת התוקע לשיר יצא כו' אלמא קסבר רבא מצות אין צריכות כונה איתיביה היה קורא כו' אם כיון לבו יצא כו' לא לקרות ת"ש היה עובר אחורי בה"כ ושמע קול שופר או קול מגילה אם כיון לבו כו' לא לשמוע והא שמע סבור חמור בעלמא ע"כ. קשה בשלמא קול שופר מצי למימר סבור חמור הוא אלא קריאת מגילה מאי איכא למימר אלא ודאי דמודה

הוא במגילה דבעי כונה משום הרגש הנס. ומהשתא מכרעינן דדוקא קתני אם כיון לבו לצאת ומסתיעינן ג"כ למימר הכין מדקתני כותבה דורשה ומגיהה בשלמא כותבה ומגיהה מצי למידחי בקורא להגיה אלא דורשה מאי איכא למימר. וראיתי להרב המגיד שכתב וז"ל ואפשר דכלהו מודו במקרא מגילה ע"כ אף על גב דאמרה הרב ז"ל בדרך אפשר לדידי חזי לי הדבר פשוט כמ"ש. ולפום מאי דאסיקנא בברכות בדעת הרמב"ם דמילתא דרבנן לא בעו כונה לא תקשה ממקרא מגילה דהוי דרבנן ופסק הרמב"ם ז"ל דבעי כונה דשאני מגילה כדאוכיחנא לעיל.

לסיכום: רוב הפוסקים כתבו שבמגילה צריך כוונה בפועל לצאת ידי חובה, ואם לא כיון לצאת צריך לחזור ולקרא בלי ברכה אולם כתב באגרות משה שאם ברך על מקרא מגילה אין לך כונה יותר מזה ואין צריך לחזור זה שבירך.

מי ששמע קריאת המגילה אבל לא כיון לצאת ידי חובה, ולא חשב כלום, האם יצא ידי חובה

הגמרא במסכת מגילה דף יז. היה כותבה, דורשה, ומגיהה, אם כוון לבו - יצא, ואם לאו - לא יצא.

הרמב"ם הלכות מגילה וחנוכה פרק ב הלכה ה' כתב הקורא את המגילה בלא כוונה לא יצא, כיצד היה כותבה או דורשה או מגיהה אם כיון לבו לצאת בקריאה זו יצא ואם לא כיון לבו לא יצא, קרא והוא מתנמנם הואיל ולא נרדם בשינה יצא. וביאר המגיד משנה וז"ל, ופירש רבינו אם כוון לבו לצאת כפי דבריו שפסק פ' ב' מהל' שופר דבעינן כוונה לצאת ואולי

שהכל מודים במגילה והוא משום פרסומי ניסא, וכן ביאר הרדב"ז את דברי הרב המגיד שהטעם שהכל מודים במגילה שצריך כוונה משום פרסומי ניסא,

הטור הלכות מגילה ופורים סימן תר"צ כתב היה כותב שקורא פסוק וכותבו יצא ובלבד שתהא כתובה כולה לפניו וכן אם היה מגיהה ודורשה שקורא פסוק ודורשו יצא והוא שיכוין לקרותה כראוי ולא כמי שקורא להגיה ולא יפסיק בה בעניינים אחרים כשדורשה וצריך שיכוין הקורא לצאת בקריאתו וגם להוציא לכל השומעים וגם צריך שיכוין השומע לצאת והא דבעינן שיכוין

הקורא על השומע בפרט להוציא היינו דוקא יחיד הקורא אבל ש"צ מסתמא דעתו על הכל דתנן היה עובר אחורי בה"כ ושמע קול מגילה אם כיון לבו יצא.

וביאר דבריו בבית יוסף וצריך שיכוין הקורא לצאת בקריאתו. רבינו סתם דבריו כאן כדעת הרא"ש (ר"ה פ"ג סי' יא) שהוא סובר כדעת האומרים מצות צריכות כוונה וכמו שנתבאר בסימן תקפ"ט ואיכא למידק דכיון דהא דאוקמה למתניתין דאם כיון לבו יצא בקורא להגיה היינו כי היכי דלא תפשוט מינה דמצות צריכות כוונה אבל למאן דסבר צריכות כוונה אפילו בקורא כדרכו מיתוקמא דאפילו הכי לא יצא עד שיכוין לצאת מאחר שרבינו סותם דבריו כמאן דאמר צריכות כוונה לא היה לו לכתוב ולא כמי שקורא להגיה וצריך לומר דמכל מקום כיון שאף לדברי האומר אינן צריכות כוונה [מודה] שלא יקרא כמי שקורא להגיה אף על פי שהוא סותם כמאן דאמר צריכות כוונה כתב כן לומר בהא כולי עלמא מודו.

והבלתי נלאית של הרה"ג ר' דוד שרעבי שליט"א המייסד והמו"ל של "תורת הר שמואל", אנו זוכים מדי שבוע לדברי תורה, השקפה וסקירה כללית על חיי התורה בשכונתינו.

מיקום השכונה למרגלות ציונו של נביא ישראל שמואל הנביא זיע"א, מקנה אוירת קדושה מיוחדת המחייבת את כולנו לנהוג בהתאם.

אגב, "תורת הר שמואל" בגימט' 1588 - "ברקת" + "ספיר" + "אחלמה" + "ישפה" בצרוף סך האותיות של האבנים + 12 (אבני החושן) = 1588.

כל זהב ... אמר הגאון למה הזכיר הכתוב מה שעשו בכסף ולא הזכיר מה

פרשת פקודי מסיימת את תאור המשכן וכליו. בין שאר הפריטים יש את תאור החשן ואבניו היקרות בארבעת הטורים. שמות רחובות שכ' המעטירה "הר שמואל" קרויים ע"ש האבנים היקרות שהן אבני החושן (הרחוב הראשי).

העלון המעוטר בצורה מרהיבה, זוכה לכלי מפואר כיאה לעלון המשקף את אופיו וצביונו של חזון הקמת השכונה כל זאת הודות לפעילותו המסורה

מי שנעשה לו נס בהתהפכות האוטובוס

מתוך דברים שנאמרו בסעודת הודיה של הרב נח אלפנביין שליט"א
 מו"ח הגאון רבי צבי זאב שורין זצ"ל מביא בספרו ערך הכרת הטוב והודאה ז"ל: "בספר קב הישר [פרק י"ח] כתב: מי שהפליא עמו השי"ת ברוב רחמיו, ועשה עמו נס והצלה מלסטמים, מאש, ממים, וכיו"ב, או חולה ונתרפא, אזי חובה עליו לתקן איזה דבר טוב שיהיה היכר שעושה זאת במקום קרבן תודה לכבוד השי"ת", עכ"ל.

וכן מובא במדרש אגדה, כיון שראה דוד [המלך] שנעשה לו נס ע"י השם [שמואל א' י"ז ל"ד-ל"ה] "ובא הארי ואת הדוב ונשא שה מהעדר ויצאתי אחריו והכתינו והצלתי מפיו" כו', וע"י כך לא פגעו בו הארי והדוב, מה עשה דוד? שחט את השם והפשיט את עורו ועשה ממנו בגד, והי' לבוש אותו הבגד תמיד, כדי שיזכור הנס שנעשה עמו (מובא בתורה תמימה, במדבר ט"ו ל"ט אות קכ"ו), "עכ"ל מו"ח זצ"ל. לאור הנ"ל ראוי לחשוב היטב מה ראוי לעשות לתיקון הציבור ולזכרון הנס. הנה שמעתי את בני משפחת אלפנביין דנים איזה ברכה חייבים לברך, אעלה מה שעלה בעניין זה לענ"ד.

בגמרא בברכות דף נ"ד ע"א הגמ' דנה בחיוב יחיד שקרה לו נס ז"ל:

אניסא דרבים מברכינן, אניסא דיחיד לא מברכינן? והא ההוא גברא דהוה קא אזיל בעבר ימינא, נפל עליה אריא, אתעביד ליה ניסא ואיתצל מיניה; אתא לקמיה דרבא, ואמר ליה: כל אימת דמטית להתם - בריך ברוך שעשה לי נס במקום הזה! ומר בריה דרבינא הוה קאזיל בפקתא דערבות וצחא למיא, אתעביד ליה ניסא איברי ליה עינא דמיא ואישתי. ותו, זמנא חדא הוה קאזיל ברסתקא דמחוזא ונפל עליה גמלא פריצא, איתפרקא ליה אשיתא, על לגוה; כי מטא לערבות, בריך: ברוך שעשה לי נס בערבות ובגמל, כי מטא לרסתקא דמחוזא, בריך: ברוך שעשה לי נס בגמל ובערבות! - אמרי: אניסא דרבים כולי עלמא מיחייבי לברוכי, אניסא דיחיד - איהו חייב לברוכי.

וברש"י שם - בפקתא - בקעה. ערבות - שם מקום. וצחא למיא - צמא למים. ברסתקא - בשוק. גמלא פריצא - גמל משוגע, שעסקיו רעים. אתפרקא ליה אשיתא - נפלה חומת בית שהיה סמוך לו, ונכנס לתוך הבית מפני הגמל. ולאור זאת נפסק בשו"ע או"ח סימן רי"ח סעיף ד': הוואה מקום שנעשה נס ליחיד, אינו מברך; אבל הוא עצמו מברך שעשה לי נס במקום הזה; וכל יוצאי ירכו גם כן מברכין שעשה נס לאבי במקום הזה. ובסעיף ה': מי שנעשה לו נסים הרבה, בהגיעו לאחד מכל המקומות שנעשה לו נס צריך להזכיר כל שאר המקומות ויכלול כולם בברכה אחת.

הנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

והנה הדין הנזכר בסעיף ד' שגם יוצאי ירכו יברכו הוא מגירסת הרי"ף בגמ' וכן הגיה הגר"א בגמ' שם סוף הדברים דלעיל "הוא ובריה ובר בריה" ובפוסקים יש דיון רחב האם זה בכל יוצאי חלציו או רק באלו שנולדו אחר הנס ראה עולת תמיד ובמג"א ובמשנ"ב ובשערי תשובה.

נתעוררה שאלה למה ב"ערבות" ציינו למקום וב"גמל" את נשוא הנס, והובאה שאלה זו בדברי תוס' רבי יהודה הנדפס בספר ברכה משולשת כתב ז"ל: שעשה לי נסים בערבות ובגמל, והוא לא היה צריך לברך אלא שעשה לי נסים במקום הזה כדאמר במתניתין גבי ניסא דרבים, אלא חביב לו ניסיו להזכירם כולם, אבל חובה לא הוה, דא"כ היה לו להזכיר במשנה גבי ניסא דרבים ברוך שעשה נסים לאבותינו בזה ובזה, וגם רבא לא אמר להווא גברא דנפל עליה אריא להזכיר נס הארי. וא"ת ואמאי לא אמר שעשה לי נסים במים ובגמל, או יזכיר בשניהם המקומות בריסתקא דמחוזא ובערבות. וי"ל דהווא אשיתא דפריקא ליה לא היה ממש בריסתקא דמתוזא אלא סמוך לאותו מקום היה. א"נ כיון שמזכיר בערבות הדבר ידוע שמחמת צמאון מים היה כדאמר בפ' כל הבשר א"ל רבינא לבני פקתא דערבות כגון אתון דלא שכיחא לכו מיא וכו', וכן בפ' בתרא דמועד קטן דף סו א' ועושה לו חנות קטנה אמר רב חסדא למזבן מיא בפקתא דערבות.

וכדברי התוס' דרבי יהודה, הם דברי תוס' הרא"ש שם.

בהגהות רבי אלעזר משה הורביץ שנדפסו בש"ס וילנא, כתב בענין זה וז"ל: על דברי התוס' דלעיל ד"ה אבני: נ"ל דאם אינו ניכר מתוך המקום, אינו אומר במקום הזה, אלא מזכיר ענין הנס כמו בגמל דלעיל, אבל בערבות היה ניכר מתוך המקום כי היה קיים המעיין או מקומו ניכר.

והנה בנידון דידן שבמקום אינו ניכר עתה כלום אלא שהיודעים יודעים לציין היכן זה המקום בו התהפך האוטובוס לפי המג"א והאחרונים שהביאוהו היה לכאורה צריך לברך ברוך שעשה לי נס במקום הזה אפילו שאין ניכר המקום. ולפי דברי הגהות רבי אלעזר משה הורביץ היה צריך לברך ברוך שעשה לי נס באוטובוס כיון שאין ניכר המקום צריך להזכיר העניין, ובמי שקרה לו עוד נס במקום אחר יצטרך כשמגיע למקום האחר לפי התירוץ הראשון בתוס' רבי יהודה ולפי המג"א יברך ברוך שעשה לי נס באותו מקום ובכביש 443 שכן המג"א כתב שיחיד מברך גם כשאין המקום ניכר, אך אולי גם כביש 443 דומה לריסתקא דמחוזא שלא היה ממש אותו מקום. כמוכן שלפי דברי התוס' רבי יהודה בתחילת דבריו אין זו חובה להזכיר המקום השני.

אך לפי דברי הגהות רבי אלעזר משה צריך לברך ברוך שעשה לי נס באוטובוס שכן אין ניכר מהמקום ענין הנס. ונראה שזה גם ההסבר בא"נ של התוס' רבי יהודה שבערבות ניכר שאין מים,

והייתי מציע למעשה לברך למי שנעשה לו נס שכזה, במקום הנס "שעשה לי נס באוטובוס במקום הזה" שאז יש בנוסח זה גם המטבע שטבעו חכמים "במקום הזה", וגם התוספת באוטובוס כפי שנדרש מהגהות רבי אלעזר משה, ויתכן לומר שגם בגמ' שאמר בגמל הכוונה בנוסף ל"במקום הזה", ובפרט ע"פ דברי התוס' רבי יהודה שלדעתו אין זו חובה ובכל זאת סובר כי ניתן להוסיף את הפירוט, ולטוברים שזו חובה הפירוט או שהוא נצרך, או לפחות לא מקלקל אם יזכיר גם הפירוט וגם במקום הזה.

אך למי שקרה לו עוד נס נראה לי פשוט שיברך "שעשה לי נס במקום פלוני ובאוטובוס" כיוון שציון 443 נראה לי כאינו מברר את המקום למי שלא נמצא במקום.

לסיכום יש לברך "שעשה לי נס באוטובוס במקום זה" אחת לשלושים יום למי שאירעו הנס ויוצאי חלציו. ומן הראוי לעשות דבר לטובת הציבור ולזכרון הנס תמיד.

מצווה הבאה בעבירה

א.

פרשת אזהרת מלאכת שבת מופיעה מספר פעמים בתורה והרבה פעמים זה נכתב בסמוך לצווי הקמת המשכן כמו בפרשת כי תישא בפרק ל"א פסוק י"ג שכתוב שם "ואתה דבר אל בני ישראל לאמור אך את שבתותי תשמרו כי אות היא ביני וביניכם לדעת כי אני ה' מקדשכם" וכתב שם רש"י "אף על פי שתהיו רדופין וזריזין בזריזות המלאכה שבת אל תידחה מפניה! לכן כתבה התורה בהקדמת מצווה זאת את המילה "אך" כי הרי כל אכין ורקין שכתובים בתורה הם למיעוטי אף כאן כותב רש"י ש"אך את שבתותי תשמרו" בא למעט שבת ממלאכת המשכן!"

גם בפרשת ויקהל שהיא הפרשה שלפנינו (שמות ל"ה פסוק ב') כתוב בתורה "ששת ימים תיעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה' כל העושה בו מלאכה יומת" כותב רש"י "הקדים להם אזהרת שבת לצווי מלאכת המשכן לומר שאינו דוחה את השבת!"

על זה אמר מורי ורבי שזה קשה. דמהיכא תיתי שמלאכת המשכן תדחה שבת וכי יש הוה אמינא שכתבת ספר תורה תדחה שבת ואדרבה בכל מקום ששבת נדחית לומדים את זה ממקרא מפורש כמו שמצינו בדין קרבנות ציבור! ולמה תהיה מחשבה שאיסור מלאכה בשבת יידחה לצורך הקמת המשכן!

גם מצוות מילה שדוחה את השבת לומדים את זה מפסוק מיוחד שכתוב במצוות מילה שם כתוב בפרשת תזריע "וביום השמיני ימול בשר ערלתו" שהבינו חז"ל שהתורה כתבה כך בשביל להשמיע לנו שהמצווה של היום השמיני דוחה שבת! אבל באמת אם המילה נדחתה מכל מיני סיבות היא לא דוחה שבת! וחשבתי לעצמי שמכיון שקרבנות מביאים כפרה על המקריב אבל דין זה התחיל רק אחרי שהוקם המשכן ולא לפני כן ומלאכת הקמת המשכן נמשכה כמה חדשים ובחדשים אלו היו כמה וכמה שבתות ואם הקמת המשכן הייתה דוחה שבת היו גומרים את הקמת המשכן כמה שבועות לפני כן ואולי בשביל להקדים את הכפרה היה כדאי להתיר את המלאכה בשבת ולכן הייתה הוה אמינא שמצוות הקמת המשכן תדחה את איסור המלאכה בשבת!

אבל סברא זאת אפשר לה להתקבל רק אם כפרה מחטא היא בגדר

פיקוח נפש שזה באמת דוחה שבת אבל קשה לומר כך ובוודאי כפרה מעוון אינה בגדר פיקוח נפש! ומביא הקרבן יצטרך להמתין עד שתסתיים מלאכת הקמת המשכן!

ב.

אבל מורי ורבי זצ"ל לא חשב כך אבל הוא משתמש בהקדמת דברי הרמב"ן שחלילה לחשוב שהייתה מחשבת עושי העגל מחשבת עבודה זרה! ואף לא שחשבו שמה שהוא האלוקים והוא המעלה אותם מארץ מצרים כמו שיש מפרשים ומדויק כתב הרמב"ן שהם אמרו "עשה לנו אלוקים אשר ילכו לפנינו ולא אמרו שהם רוצים אלוקים שיתנו לנו חיים בעולם הזה או בעולם הבא רק הם ביקשו שיתן להם משה אחר במקום משה שהדריך אותם בדרך ממצרים ועד הנה כי ידעו שהיו המסעות על פי ה' ביד משה!"

והנה כשמשה רבינו שאל את אהרון מה עשה לך העם הזה כי הבאת עלי חטאה גדולה והוא השיב לו בהתנצלות אל יחר אף אדוני כי העם אמרו עשה לנו אלוקים ואהרון אמר להם למי זהב התפרקו והעם נתן לו הזהב ואז הוא השליך הזהב באש ויצא העגל הזה!

ומה היא ההתנצלות הזאת שואל הרמב"ן הלוא הוא מוסיף על חטאתו פשע שאומר שהעם ביקשו ממנו לעשות להם עבודה זרה!

"אבל העניין כמו שכתבתי ממשיך הרמב"ן שלא ביקשו העגל להיות להם העגל כמו א-ל ממית ומחיה אבל רצו שיהיה להם במקום משה מורה דרכם וזוהי התנצלות של אהרון שהם ביקשו רק שיהיה להם במקום משה מורה דרכם שלא ידעו מה היה לו ואם ישוב או לא. והם צריכים מי שיורה להם דרכם כל זמן שאתה לא עמהם.

ואם תשוב הם יעזבו את העגל וילכו אחריך כבראשונה ובאמת ממשיך הרמב"ן כן היה באמת

כי כיון שראו העם את משה מיד הניחו את העגל ובעטו בו והאות שהניחו לך לשורפו! והסכימו שתזרה את אפרו על פני השדה ולא היה מי שחלק עליו כלל!

וכן תראה - ממשיך הרמב"ן - שלא הוכיחם ולא אמר להם כלום אבל בבואו במחנה וירא את העגל ומחולות מיד ברחו ממנו! והוא לקח העגל וישרוף אותו והישקה אותו ולא מיאנו כלל! ואילו היה להם העגל לאלוהים אין דרך שיניח אדם מלכו ואלוהיו לשרפת אש! הן ישרוף את תועבתיהם לעיניהם ולא יסקלוהו?

והנה אהרון הוא אשר הוציא הצורה הזאת כי הם לא אמרו לו מה

"ר' ישראל אמר משל על

זה, שכשהמגיד אומר

דרשה וכולם רצים

להתקרב כדי לשמוע יותר

טוב ובדרכם יכולים

לעבור על כמה וכמה

עבירות כמו לדחוף

אחרים ולדרוך על

רגליהם, לכעוס ולהתרגז,

וכל זה בדרך לשמוע

דרשה של מוסר ויראת

שמים!"

"כבר כתיב 'ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך'. נמצא כל עניינים כאלו גורמים לישראל להיות נתונים בהסתר פנים ח"ו, וגם איתא בזה"ק פרשת נשא שדבר זה גורם לשרות סטרא אחרא בביתא וגורם מסכינותא לביתא. על כן נדב לבי בעז"ה לאסוף את כל מאמרי חז"ל השייכים לענין זה, ולהראות לפני הכל את גודל העוון והעונש שיש בזה, וגודל המעלה להאשה הצנועה בדרכיה, שע"ז היא זוכה לבנים יראי השם וחשובים שבדור, אולי על ידי זה יראו ויקחו מוסר ויתוקן קצת הפרצה הגדולה הזאת, ובזכות זה נזכה לראות בבנין ירושלים גדריה ועיניה בב"א" (החפץ חיים - 99 גדר עולם)

לנו ש"מלאכת מחשבת אסרה תורה" ! אדם חייב על השינוי שעשה בחפץ ! אם הוא בישל חתיכת בשר הוא עשה שינוי בבשר . אם הוא שינה את הבשר הוא הראה בזה שהוא שולט על החומר . הוא השליט ולא הבורא ית' ! ואם הוא נמנע מעשיית המלאכה הוא מראה שהוא אינו בעל הבית של העולם והבורא ית' שברא את כל העולם הוא בעל הבית של העולם והוא קבע שבשבת אסור לשנות משהו בבריאה ! לכן יש קושי אנושי לשמור שבת . כי שמירת שבת היא הוכחה שהקב"ה ברא את העולם !

את זה אנחנו מדגישים בקידוש של ליל שבת . "כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלוקים לעשות" ! זה זכר למעשה בראשית . בשבת בבוקר אנחנו מדברים על יציאת מצרים . בנו בחרת ואותנו קדשת !

ד.

מה שכתבנו זה באמת כולל את רוב המלאכות שהן מלאכות יצרניות , אבל יש מלאכה שהיא יוצאת מן הכלל הזו והיא מלאכת הוצאה מרשות לרשות וגם העברת חפץ ברשות הרבים . מלאכה זאת נקראת בלשון חכמים מלאכה גרועה ! ובאמת הלוא שום דבר לא השתנה ! החפץ נשאר אותו דבר מה לי היכן הוא נמצא ? הוא גם לא חייב להיות כבד בדווקא אבל השינוי הוא אצל האדם המוציא !

בתורה כתוב "שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השבת" (בשלח פרק ט"ז פסוק כ"ט) . הרמב"ם פוסק שאיסור יציאה מתחום ב' מיל הוא מדאורייתא ! התורה מגבילה את התנועה של האדם מישראל ! תישאר במקום בו שהית בכניסת השבת . זה לא קשור בטלטול חפצים ! שבת לא נועדה לטיולים ולהפלטת מסעות . זה לא קשור באיסורים שקשורים במוקצה ! גם הדיבורים של האדם מישראל מוגבלים וכמו שכתוב "ממצוא חפצך ודבר דבר" שלא יהא דיבורך בשבת כמו דיבורך ביום חול ! הלבוש של שבת הוא מיוחד לשבת . האוכל בשבת מיוחד ! ההילוך שלך בשבת צריך להיות מיוחד ושונה !

אין על זה חיוב מיתה אבל התורה מבקשת ממך שים לב ! שים לב לתנועה שלך כמו שאתה נדרש לשים לב לדיבור ולמה שאתה אוכל . הכול מבוקר ומושגח !

שבת שלום לכל המתפללים בבתי הכנסת בהר שמואל ולחברים המקשיבים לקולך די בכל אתר ואתר.

יעשה שור או כבש או עז וזולתם . וזהו מאמר החכמים שאמרו שאיוו להם

אלוהות הרבה כי לא ידעו במה יבחרו ואיזה להם הטוב !

והכוונה לאהרון הייתה מפני שישאל היו במדבר חורב שממה וחורבן ושממות עולם יבואו מן הצפון כדכתיב מצפון תפתח הרעה על כל יושבי הארץ שאין הכוונה במלך בבל בלבד כאשר יראה בנגלה מן הכתוב אבל מן השמאל תבוא מידת הדין לעולם , להשיב על כל יושבי הארץ כרעתם .

והנה במעשה המרכבה אמר פני השור משמאל לארבעתם ולכן חשב אהרון כי המחריב יורה דרך מקום החורבן כי שם כוחו הגדול ובהיותם עובדים שם לק-ל יערה עליו רוח ממרום כאשר נאצל על משה וזהו שאמר אהרון חג לה' מחר שיהיו העבודות והזבחים לשם המיוחד להקיף רצון ממנו אל בעל הצורה .

והנה מורי ורבי זצ"ל משך את דברי הרמב"ן לכיוון הסוגיה של "מצוה הבאה בעבירה" שזה היה עניין חוטאי חטא העגל שרצו להעמיד תחליף למשה רבינו והייתה מחשבתם דבזה יוכלו לכוון יותר טוב ומזה יצא הקלקול ולכן בא משה להזהירם שלא ידחו עוד פעם עבירה מפני מצווה כי היה אפשר לחשוב שאפשר לזלזל קצת במצוות שבת כי הלוא הם עסוקים בבניין המשכן !

זה היה אחד מיסודותיו של רבינו הגר"ס זצ"ל שהאדם צריך להיזהר בעבודתו ממצווה הבאה בעבירה ! הוא קרא לזה "פרעומע נגיעה" ! ידוע המעשה שיהודי התעטף בציצית ותפח עם הציצית לתוך הפנים של ר' ישראל ואמר לו ר' ישראל "למה אני אשם שאתה ירא שמים" ? כל מה שמספרים על ר' ישראל סלנטר הוא מעשה רב וצריך לימוד ! וכאן רצה ר' ישראל להראות לו איך המצוות תאבדנה ממנו בגלל שהוא לא נזהר מעבירות . ר' ישראל אמר משל על זה שכשהמגיד אומר דרשה וכולם רצים להתקרב כדי לשמוע יותר טוב ובדרכם יכולים לעבור על כמה וכמה עבירות כמו לדחוף אחרים ולדרוך על רגליהם . לכעוס ולהתרגז וכל זה בדרך לשמוע דרשה של מוסר ויראת שמים ! זה אחד מהחידושים של לימוד מוסר לשים לב על מצוות הבאות מהעבירות שאינן שוות כלום . אילו זכינו היו כל המצוות שלנו נראות אחרת !

את זה למד מורי ורבי ממה שהתורה הקדימה איסור מלאכה בשבת גם לבניין המשכן . גם לשם מצווה אסור לעבור על איסור מלאכה בשבת !

ג.

באיסור עשיית מלאכה בשבת יש דבר מעניין . כל המלאכות האסורות בשבת אינן קשורות . למאמץ הגופני המתלווה אליהן ! הרשב"א כותב שאדם המסיע חביות יין בחצרו כל השבת לא עבר עבירה למרות שהתאמץ מאד ! אבל אם הוא הוציא מטפחת קלה מחצרו לרשות הרבים או טלטל ארבע אמות ברשות הרבים חייב על זדונו מיתה ועל שגגתו חטאת ! למרות שלא התאמץ כלל . אנחנו מבינים את זה כי חיוב מלאכה בשבת הוא על היצירה שנעשתה כאן . חז"ל למדו ואמרו

"ואמרתי שעיקר סיבת הדבר , שאנו מרחיקים בעצמנו את הקב"ה מאיתנו . הוא ציוה לנו והתקדישתם והייתם קדושים , ואמרו חז"ל כל המקדש עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה מעט מקדשין אותו הרבה , בעולם הזה מקדשין אותו לעולם הבא , וכתוב אחר אומר כי ד' אלקיך מתהלך בקרב מחניך להצילך וגו' , (והמאמר להצילך כולל הרבה ענינים , להצילך מן החרב מן הרעב מן השבי ומן הביזה) , והיה מחניך קדוש , ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך , הרי ביאר לנו הכתוב מפורש , שכאשר נהיה קדושים הוא מתהלך בינינו להצילנו מכל רע , אבל אם יראה בנו ערות דבר הוא שב מאחרינו , וממילא יחולו עלינו כל הסיבות ח"ו" (החפץ חיים - מכתבים ומאמרים)

ר' יום טוב אלגאזי (המהרי"ט אלגאזי)
(ב' אדר א' תפ"ז)

רבי יום טוב אלגאזי (המהרי"ט אלגאזי, תפ"ז, 1727, איזמיר - ב' באדר א' תקס"ב, 1802, ירושלים) היה הראשון לציון, שד"ר וראש ישיבת המקובלים בית אל. נודע במיוחד בספרו על הלכות בכורות וחלה לרמב"ן. נולד לרב ישראל יעקב אלגאזי. בילדותו עלה עם אביו לירושלים, ושם כיהן אביו כראשון לציון. הוא למד תורה אצל אביו, וכן למד בישיבת בית יעקב פירארה אצל ר' יונה נבון (המכונה בעל ה"נחפה בכסף") ובישיבת בית אל אצל הרש"ש שהיה גדול המקובלים. נחשב כעילוי, היה חברו של החיד"א והיה צעיר ממנו בשלוש שנים, ושל ר' משה יוסף מרדכי מיוחס.

בשנת תקי"ח (1758) כבר נמנה בן חכמי ישיבת "נוה שלום" בירושלים והשתייך לחברת "אהבת שלום" בראשה עמד הרש"ש. באותה תקופה התמנה לתפקיד חבר בית הדין הגדול שבירושלים, והיה ממנהיגייה של הקהילה הספרדית בעיר.

סופר שגם נפגש עמו בשנת תקל"ד: "כי מיום חיבור המשנה למלך, לא נראה כחיבור הזה". בנוסף מצא כתבי-יד נוספים של גדולי ישראל, ביניהם כתב היד של הספר "יד רמה" לרמ"ה על מסכת בבא בתרא שנדפס לראשונה בסלוניקי בשנת תק"ן על פי עותק זה.

בשנת תקל"ג (1773), לאחר פטירת חמיו (בזיווג שני), רבי רפאל משה בולה, מונה לתפקיד הראשון לציון.

בשנת תקל"ז, לאחר פטירת הרש"ש, התמנה לראשות ישיבת המקובלים בית

אל ושימש בתפקיד זה עד פטירתו בתקס"ב. בזמנו נוסדו בירושלים הישיבות יפאר ענווים, נווה שלום, חסד לאברהם ודמשק אליעזר.

בשנת תקנ"ח, (1798) החל מסע נפוליאון בארץ ישראל בעקבותיו היו היהודים בירושלים נתונים בסכנה מצד הערבים שחשדו בהם שהם נוטים לטובת הצרפתים, במיוחד לאחר שנפוליאון פרסם שבכוונתו להחזיר ליהודים את ארץ ישראל. בהנהגת הרב אלגאזי התכנסו היהודים בכותל המערבי לתפילה נגד המלחמה. וכן הציעו לערבים את התנדבותם לבצר ולחזק את חומות העיר והגנותיה. פעולות אלה הרגיעו את המתח שהיה מופנה נגדם. בעקבות המלחמה שררו בארץ רעב ומגפות

ובשל כך נאלץ הרב אלגאזי לצאת כשד"ר לאסוף כספים למען הקהילה, וזאת למרות גילו. שליחותו זו לחו"ל ארכה כשנה.

בב' באדר א' תקס"ב (1802) נפטר ר' יום טוב אלגאזי, ונקבר בבית הקברות בהר הזיתים בירושלים, ליד קברו של אביו וקברו של הרש"ש.

אביו היה הרב ישראל יעקב אלגאזי. חתניו הם: הרב משה יוסף מרדכי מיוחס, בעל הספר "שער המים", שכהן כראשון לציון תחתיו; הרב שלמה חסאן; והגביר הרב נסים פרחי. בנו היה רבי יעקב, שבשנת תקנ"ז נלקח בשבי על ידי נושים ערבים בשל חוב של הקהילה היהודית בחברון שהוא היה ממנהיגייה, ורבי יום טוב פעל רבות לשחרורו.

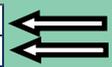
בשנים תק"ל - תקל"ה (1775-1770) יצא יחד עם ר' יעקב חזן כשד"ר בשליחות העיר ירושלים. שליחותם נמשכה כשש שנים בזמן זה הם עברו בטורקיה, איטליה, צרפת, הולנד, גרמניה, פולין, וארצות נוספות באירופה וצפון אפריקה. כמו כן שלחו איגרות לבקשת עזרה מיהודי ניו יורק. במסגרת מסעם עזרו לקהילות שונות בעיניי הנהגה והלכה, הסמיכו רבנים, נתנו הסכמות לספרות תורנית מגוונת ופעלו כמו שד"רים רבים אחרים לחיזוק הקהילות וזיקתם ליישוב היהודי בארץ.

במהלך שליחותם מצאו כתב יד של הרמב"ן על הלכות בכורות, נדרים, חלה ועוד, עליו כתב ר' יום טוב את חיבורו "הלכות יום טוב", על חיבור זה כתב החתם

פרשה מפורשת - המשך מעמוד 1

רש"י - ויעש בצלאל - לפי שנתן בצלאל נפשו על המלאכה יותר משאר חכמים לכן נקראת המלאכה על שמו! מי שמוסר נפש המצוה נקראת על שמו! וכעת יוסבר פירושו של רש"י, שכל זה רק במקום שיש שני אנשים שעוסקים במצוה, במקרה כזה שאחד טורח יותר מחבירו אז נקראת המצוה על שמו של מי שטרח יותר, מי שמסר נפש יותר! אבל בנשיאים הרי רק הם עסקו בזה ולא אחר, אלא שבכל זאת הם התעצלו, לכן לא שייך לא לקרות את המצוה על שמם אלא על שם אחר, כיון שאין אדם אחר שהתעסק בזה, רק הם הביאו את האבנים היקרות, ולכן לא שייך לקרוא את המלאכה, לקרוא את המצוה על שם אחר, ולכן חיסרו יו"ד בשמם כי אף שהמצוה נקראת על שמם כי אין אדם אחר שהתעסק בזאת בכל זאת כדי להראות שהתעצלו לכן חיסר הכתוב אות בשמם! אבל יונתן בן עוזיאל סובר שגם אם אין אדם אחר שהתעסק במצוה זו, בכל זאת כיון שהם לא טרחו במסירת נפש ממש, לכן על שמם זה לא נקרא! ויהא אפילו על שם ענני כבוד ולא על שם המתעצל!!

שירותי דת וגמילות חסד

הצלה, עזרה ראשונה, זמינים 24 שעות ביממה - אברהם ג'יאן	0502616377
הצלה, עזרה ראשונה, זמינים 24 שעות ביממה - חיים בלך	0587668000
גמ"ח פלטות לשבת - משפחת פרלמן:	רח' אודם 18 טל: 0584226225
גמ"ח עריסה לתינוק לחדשים ראשונים:	ר' שלמה ברונר: 0547857575
גמ"ח טיטולים ומטרנה לע"ג אייל בן זרבה ז"ל, ולרפואת טוהר בת שני שרה	על ידי משפחת יצמן רחוב ברקת 4 טל: 050-6401440
אניליציה ואדים חמים, לע"ג שמעון בן לאה	משפחת בן סימון, טל: 0257110091
אחות מוסמכת לשעת הצורך בשבת (פציעות זריקות וכו'):	0504168728
אחות מוסמכת לשעת הצורך בשבת (פציעות זריקות וכו'):	גב' מטטוב: רח' אודם 16
גמ"ח כיסאות שולחנות ומזרנים וגמ"ח פלאטה של שבת:	גב' רינה:
גמ"ח כיסאות שולחנות, כסאות ג' טפחים, סירים גדולים:	הרב איתמר שעה טל: 052-6161696
גמ"ח מוצצים ובקבוקים:	אביאל ירושלמי 0504116009
גמ"ח להמסת אבנים בכליות, החזרת פרקים למקום, וקיבוע:	הרב חיים דדש טל: 02-5711480
מקור, אניליציה, משאבת חלב יד/חשמלי לע"ג אסתר בת ג'יה	משפחת אלקיים טל: 02-5715028
איסוף וחלוקת מזון למשפחות:	הרב משה קליין טל: 052-3466778
גמ"ח מכשיר ניווט ווייז WAZE:	משפחת שרעבי טל: 054-8002882
	גב' קרולין שרעבי טל: 054-6535441
	הר' אלעזר לוי טל: 0548590029

לתיאום בענין טהרה:	אילנה טל: 052-7111480
שאלות בהלכה וטהרה:	הרב דוד שרעבי טל: 054-2002882
שאלות בהלכה וטהרה:	הרב יוסף שטירמן טל: 02-5715176
דיני תורה דיני ממונות ושכנים:	הרב עמנואל אפרגן טל: 058-7188158
גמ"ח תרופות:	גב' שולה יוטנשטיין טל: 054-8441374
גמ"ח רדיאטורים לחימום:	הרב מרדכי יוטנשטיין טל: 054-8441374
מיץ ענבים:	משפחת בן ישי טל: 054-8402564
כרית של ברית:	משפחת נחמני טל: 050-5245392
גמ"ח בלונים גז:	משפחת דוד שילמן רח' ברקת טל: 0525712663
גמ"ח מזוזות:	משפחת קוהלי אבני החושן 106 טל: 0527659122

ואוכלין בשר ויין. כיון ששמחה של רשות, אמרו חז"ל למעט בה. אבל שמחה של מצוה לעולם מותרת ואין ממעטין בה. ולפיכך מה שאמר רב יהודה אמר רב משנכנס אדר מרבין בשמחה, מדובר בשמחה של רשות, שהרי שמחה של מצוה לעולם קיימת.

ומכאן נבוא לדברי הגמ' במסכת שבת (דף ל:): אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב, בקשו חכמים לגנוז ספר קהלת מפני שדבריו סותרין זה את זה. כגון, "ושבחתי אני את השמחה", "ולשמחה מה זה עושה" ותימצו כאן בשמחה של מצוה וכאן, שמחה שאינה של מצוה. פירוש שלמה המלך אומר בשמחה של מצוה "ושבחתי את

השמחה" אבל בשמחה של רשות, ולשמחה מה זה עושה". ועכשיו נראה מי אמר את האמרה הזו? רב יהודה בריה דרב שמואל וכו' שהוא בעל האמרה של משנכנס אדר מרבין בשמחה. והיינו לשיטתו של רב יהודה כל השנה אין מרבין ועושים שמחה של רשות, אבל משנכנס אדר מרבין בשמחה. אבל כאמור יש שאין סבורין כך, אלא כל השנה יש להרבות ולהיות בשמחה שהרי מצוה גדולה להיות בשמחה, ואפילו שמחה של רשות שהרי שלמה אמר טוב לב משתה תמיד, ואמרו רבותינו (מסכת

אבות פרק ב' משנה ט') לב טוב עולה על כולם. ואמר רבי יוחנן בן זכאי רואה אני את דברי רבי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם. לפיכך, התבנית של יהודי טוב היא להיות תמיד בשמחה. ובוודאי שלא היא שמחה של הוללות וקלות ראש כידוע. ומרגלא בפומייהו דאינשי "מצוה גדולה להיות בשמחה" (ליקוטי מוהרן ח"ב תורה כ"ד) ואכן כל אחד יודע ושבחתי את השמחה לעולם אף של רשות. ולכך השו"ע והרמב"ם לא הביאו דברי רב יהודה להלכה בשו"ע בהלכות פורים. כיון שלעולם אדם צריך להיות בשמחה, ואף קודם אדר אפילו נמי מרבין בשמחה ואף של רשות. וא"צ לומר בחודש אדר שמסמל את השמחה של רשות שעוד מרבין בו בשמחה.

מ"מ לשמחה זו מה עושה? שלא יראה הולך הולל וכדו' אלא שיהא השמחה לצורך. ופקודי ה' ישרים משמחי לב.

משנכנס אדר מרבין בשמחה מדוע לא מוזכר בהלכה (בשו"ע ורמב"ם) דין זה

הנה כידוע מרגלא בפומייהו דאינשי "משנכנס אדר מרבין בשמחה" והשנה שהיא מעוברת זכינו פעמיים למשנכנס אדר, ואכן מרבין בשמחה. ומקור האמרה בגמ' מסכת תענית (דף כ"ט). אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת אמר רב, כשם שמשנכנס אב ממעטין בשמחה כך משנכנס אדר מרבין בשמחה. והנה השו"ע בהלכות תשעה באב (סימן תקנ"א סעיף א') הביא את ההלכה של משנכנס אב ממעטין בשמחה. ואילו בהלכות פורים לא הביא כלל את הדין של משנכנס אדר מרבין בשמחה. ובשו"ת חתם סופר (או"ח סימן ק"ס) נשאל בזה והשיב דהשו"ע לא סבירא ליה להאי דינא, של משנכנס אדר מרבין בשמחה. עיי"ש. אבל עדיין צ"ב למה נקט השו"ע להלכה משנכנס אב ממעטין בשמחה, שמע מינה שעד אז הייתה שמחה, ומעתה אין שמחה. וא"כ ממתי התחילה השמחה, ואיזה שמחה זו? משנכנס אדר כתב רש"י (על הגמ' שם)

משנכנס אדר ימי נסים היו לישראל פורים ופסח. ע"כ. והיינו שהשמחה על ימי הניסים שבאו לישראל, ואינו דוקא בגלל פורים, אלא גם בגלל פסח. (ועיין ביעב"ץ בשו"ת שאילת יעב"ץ ח"ב סימן פ"ח שעמד על דברי רש"י מדוע הוסיף פסח, וביאר משום ששני חודשים אלו יש בהם רצף של ניסים.) ונראה לענ"ד, מאחרי סוכות לא היו מאורעות מיוחדים, של ניסים ונפלאות של כילוי הגוף של עם ישראל. (למעט חנוכה שרצו לעקור את הנפש) לכך מפורים מתחיל ימי ניסים של הצלת עם ישראל מהמגן ואח"כ פסח יציאת מצרים וכו'. אבל עדיין צריך לבאר למה לא הזכיר מתן תורה וסוכות וענני כבוד וכו'. (בענין זה עיין בפרשנים על הגמ' שם, ואנו כאן בביאור הענין של שמחה שצריך להיות תמיד)

אלא על כורחך צריך לבאר מהו ממעטין בשמחה בחודש אב. ובגמ' במסכת תענית איתא מאי ממעטין בשמחה, כגון נטיעה של שמחה ומשא ומתן ושאר דברים של רשות. היינו מיעוט שמחה בשמחה של רשות. שהרי כידוע עושים סעודת מצוה, אף לאחר ראש חודש אב

המשך בעמוד 5

השני. "העדת" ארבע מאות שבעים ותשע, כנגד השנים שהיה קיים המשכן עד הקמת בית המקדש הראשון על ידי שלמה. (רבנו בחיי)

וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה ה' ... "כל" המלאכה, כי בפרטות אפשר שיהיו חסרונות, אך הכלל הוא טוב. הוא שאמר בלק: "אפס קצהו תראה" - על יחידים, על קצה העם, אתה יכול לראות חסרונות ופגמים - "וכולו לא תראה", על כלל ישראל כולו לא תראה כל פגם. (הרב י' טרונק מקוטנא)

פרפראות... המשך מעמוד 2

שעשו בזהב? (אבן עזרא). ויש לתרץ: הכסף היה ממחצית השקל שכל אדם מישראל היה מחויב לתרום, והבין משה שבתוך כל ישראל יימצאו בוודאי חשדנים, שיבקשו חשבון. אבל הזהב בא מנדיבי לב מועטים והללו אינם חשדנים. (תפארת יהונתן)

המשכן משכן העדות ... "משכן" בגימטריא ארבע מאות ועשר, כנגד שנותיו של המקדש הראשון. "המשכן" ביחד עם חמש אותיות של "המשכן" בגימטריא ארבע מאות ועשרים, הן שנותיו של בית המקדש

פורים בהר שמואל

השאלה: מתי הזמן של קריאת מגילה בשכונת הר שמואל, בי"ד או בט"ו או בשניהם?
הקדמה: עיירות המוקפים חומה מימות יהושע בן נון קורין בט"ו, וכן מקום ש"נראה" או "סמוך" לעיר המוקף חומה ג"כ קורין ביחד עמהם בט"ו. ושאר מקומות (דהיינו רוב העולם), קורין בי"ד. הנידון לענין שכונת הר שמואל הוא לענין אם יש הוכחה שהמקום של קבר שמואל הנביא היה מוקף חומה בימות יהושע בן נון, וא"כ יהיה שכונת הר שמואל "סמוך" לה ויהיה דינה כמו קבר שמואל הנביא. הנידון הוא בעיקר בחמשה דברים. א) האם זה קבר שמואל הנביא. ב) אף אם הוא קבר שמואל הנביא, האם הוא נקבר בתוך העיר (בזמניהם) או מחוץ לעיר. ג) אף אם הקבר היה בתוך העיר, האם העיר ההוא היינו "רמה" שהוזכר בספר יהושע שהוא מערי בנימין או האם הוא "רמה" אחרת שבהר אפרים (שאינו מוזכר בספר יהושע). ד) אף אם הוא רמה המוזכר בספר יהושע, האם כל עיר שמוזכר בספר יהושע הוכחה שהוא מוקף חומה מימות יהושע בן נון או לא. ה) אף אם כן היה מוקף חומה, האם נשתנה הדין בזמנינו מחמת שאין גרים שם יהודים. ובעזרה"ת נבאר בקיצור הנידון בהחמשה דברים אלו.

האם שמואל נקבר ב'נבי שמואל': ע' בקונטרס מגילת הרמה (נדפס בתשע"ד) שהאריך לקבץ מהרבה ראשונים ואחרונים להוכיח שהמקום שאנו קורין "נבי שמואל" הוא המקום שבו נקבר שמואל הנביא באמת. וכן מקובל. אמנם ע"ש שהביא שיש מיעוט המפקקים בזה.

האם נקבר בתוך העיר: כתוב בשמואל (כח, ג) "שמואל מת ויטפדו לו כל ישראל ויקברוהו ברמה ובעירו". ועוד כתוב שם (כה, א) "וימת שמואל ויקבצו כל ישראל ויטפדו לו ויקברוהו בביתו ברמה". פשוט פשט בפסוקים אלו ששמואל הנביא נקבר בתוך העיר של רמה עצמה. אמנם, יש מן הראשונים שכתבו שנקבר רק סמוך לעירו, אבל לא בתוך העיר ממש^(א). וא"כ אולי "רמה" עצמה היה במקום שאינו סמוך ונראה להר שמואל.

האם שמואל גר בחלק של בנימין או אפרים: כתוב, ששמואל היה גר בעיר של "רמה". וגם כתוב עיר של "רמה" בספר יהושע מתוך ערי בנימין^(ב). אמנם, בתחילת ספר שמואל מצינו שאלקנה (אביו של שמואל) היה גר בהרי אפרים, ופשוט פשט בפסוקים שגם שמואל היה גר במקום אבותיו בהר אפרים, וכן פי' ברלב"ג בהדיא^(ג). אמנם, ע' ברש"ש שכתב ששמואל ואלקנה שניהם גרו ברמה שבערי בנימין. וע"ש שדחה ש"הר אפרים" הכתוב בפסוק לאו דווקא הוא, אלא הוא איזור של כמה הרים, ושייך שכולל בהם ערים שבחלק שבטים אחרים^(ד). עוד ע' בקונטרס מגילת הרמה שהאריך להוכיח במציאות ש'נבי שמואל' הוא בחלק של בנימין ולא בחלק אפרים, וא"כ מי שהסכימו ש'נבי שמואל' הוא המקום שבו קברה שמואל הנביא, וגם הסכימו ששמואל נקבר ברמה, א"כ על כרחך צריך גם להסכים ששמואל גר בערי בנימין.

האם העיר רמה שבחלק בנימין מוקף חומה: יש מח' תנאים בירושלמי לענין אם מנה יהושע דווקא העיירות שמוקף חומה או דווקא העיירות שעל הגבולים, ומסקנת הירושלמי כהמ"ד שמנה יהושע דווקא העיירות שעל הגבולים. וגם הבבלי (ב"ב נו.) הביא אתם שמנה יהושע העיירות שעל הגבולים. משמעות (מסקנת הירושלמי וסתימת הבבלי) שיהושע מנה העיירות שעל הגבולים אפילו אם לא היה מוקף עיר חומה. אמנם, ע' בגר"א שכתב בהדיא שכל עיר המוזכר בספר יהושע, ההנחה היא שהיתה מוקף חומה^(ה). [וכן משמעות הרמב"ן מגילה (ב.) כזה]. וא"א לומר שהגר"א חולק על הבבלי וירושלמי. וצ"ל לפי הגר"א שאמנת יהושע מנה רק העיירות מוקפות שהם על הגבול. היוצא מזה, אף שלולי סתימת הגר"א היינו אומרים שבפשטות לפי הבבלי וירושלמי שאין צריך להיות שכל עיר המוזכר בספר יהושע היה מוקף חומה, מ"מ כן סתם הגר"א שכן היה מוקף חומה, ולא מצינו בהדיא מי שחולק עליו. ופשוט שאי אפשר לדחות הגאון הגר"א מחמת קושיא מהגמרא בלבד, בלי סיוע של ראשונים או אחרונים בהדיא.

כרח שחרב להיות עכו"ם: אף אם המקום של "נבי שמואל" היה מוקף חומה, מ"מ יש לדון אולי נשתנה הדין בזמנינו מחמת שעכשיו אין שם ישוב של יהודים אלא כפר של ערבים. וא"כ יהיה דינו כמקום הסמוך לכרך שחרב להיות עכו"ם, והוא נידון בירושלמי לענין אם עדיין קורין בט"ו במקומות הסמוך לה. ויש מחלוקת במסקנת הירושלמי בנוגע להמקומות הסמוכות לכרך שחרב אם קורין בהן בי"ד או בט"ו. החזו"א (חזו"א א"ח ס' קנד סק"ג) כתב שהלכה הוא לקרוא בט"ו, וכן מדויק בהבה"ל (ס' תרפח ס"ב ד"ה או) לקרוא בט"ו, וכן היה נהוג בירושלים לקרוא בט"ו אף בזמן שלא היה בידינו העיר העתיקה.

עשרה בטלנים: עוד יש לדון, אף אם 'נבי שמואל' כן היה מוקף חומה, מ"מ עכשיו אין שם עשרה בטלנים (פי' עשרה אנשים שקבוע לבוא לביהכ"נ). והרמב"ן סבר שער חומה שעכשיו אין בתוכה עשרה בטלנים, בטלה הדין של ט"ו וקורין רק בי"ד. ואף שהטור וש"ע לא פסק כהמר"ב, מ"מ המ"ב כתב שכדאי לחוש לרמב"ן לקרוא גם בי"ד^(ו). אמנם ע' בשו"ת הר צבי שכתב, שאף לפי הרמב"ן אין צריך להיות העשרה בטלנים יושבים בתוך העיר עצמה, אלא גם אם יש עשרה בטלנים בהעיר הסמוך לה די בזה, שרואין הכל כאילו הוא עיר גדולה ויש עשרה בטלנים בתוכה^(ז). וכן היה נהוג בירושלים לקרוא בט"ו אף בזמן שעדיין לא היה בידינו העיר העתיקה^(ח).

סיכום: מצד אחד: בפשטות מוסכם הוא ש'נבי שמואל' הוא המקום אמיתי שנקבר בו שמואל הנביא, ולפי המציאות מתאים ש'נבי שמואל' נמצא בחלק של בנימין, וגם פשוט פשט בפסוקים ששמואל נקבר בתוך העיר של 'רמה', ולכן נמצא ש'נבי שמואל' הוא 'רמה' והוא בחלק של בנימין. העיר של 'רמה' שבחלק בנימין מוזכר בספר יהושע, וא"כ מסתמא היה מוקף חומה (וכמש"כ הגר"א). וא"כ כיון שמוקף חומה מימות יהושע בן נון, זמנה לקרוא בט"ו, והר שמואל הסמוך לה ג"כ דינה לקרוא בט"ו. מצד שני: יש קצת המפקקים אם זהו באמת הקבר של שמואל הנביא, ואף אם כן הקבר יש אומרים ששמואל לא היה נקבר בתוך העיר ממש אלא מחוץ לעיר וא"כ אולי העיר עצמה אינו "סמוך ונראה" להר שמואל, ואף אם נקבר בעיר עצמה מ"מ פשוט פשט בפסוקים הוא שרמה היה בהר אפרים (שלא הוזכר בספר יהושע ואין ראיה שמוקף חומה) אף שלא מתאים כ"כ למציאות שיש לנו, ואף אם הוא כן בערי בנימין הא פשטות הבבלי שאין צריך להיות שכל עיר המוזכר ביהושע היה מוקף חומה. השאלה הוא לענין אם יש מספיק הוכחה לקבוע לקרוא רק בט"ו, או שמא אינו אלא בגדר ספק שכתב הרמב"ם והש"ע לקרוא בי"ד בברכה ובט"ו בלי ברכה, או שמא אינו מגיע לכלל ספק אמיתי אלא בגדר "אולי" שכתב בב"י שאין לקרוא אלא בי"ד. ובעזרה"ת בשבוע הבאה, נבאר עוד בענין זה, והפסק למעשה שקבלנו מהפוסקים, וגם לענין מהו ההלכות של עיר שספק מוקף חומה לגבי שאר מצוות פורים.

הארכנו בהערות ובליוויים נמקום אחר. (א) כתב הרד"ק צ' פירוש, ע"ש ברלב"ג, רש"י, ונל"ד. (ב) יהושע (יח, כה) גזעון והרמה ונארוהו וגו' זאת נתלת בני בנימין למשפחתם. (ג) לנצי"ג שמואל א' פרק א' פ"א פרק ז' פ"ז ופ"ה פ"א. (ד) ח"י רש"י על מדרש רבה פרשת וישלח פ"ב ס"ע. (ה) ציבור הגר"א (אדרת אליהו) על יהושע (יח, כח). כתב שם "ערים ארבע עשרה", וכתב הגר"א ח"ל ונפרטן לא מנאל אלא י"ב, שלא תשיב צפרעות אלא ערים המוקפות חומה, ובכללות תשיב כל הערים הגדולות, ושומר ז' ההנחה ככל גבולי ארץ ישראל ע"ל. (ו) מ"ב ס' תרפח סק"ב נפש היד אפרים. (ז) שו"ת הר נצי שו"ת ח"ב ס' קלא. (ח) ע' בהלכות שלמה פ"ב הי' שכן הוכיח רש"י שהדין עם הגר"א פראג ז"ל, ולא תשו כלל להחמיר גם ל"ד.

שיעור באור החיים הקדוש ע"י הרב חיים ביטון הי"ו רחוב ברקת 15 כל מוצ"ש בשעה 19:15

תהילים ושיעור לנשים אצל משפחת עטיה רחוב אנני החושן 46 בשעה 15:15

קבלת שבת לבנות! בזמן הדלקת נרות אצל משפחת ר' דוד ירושלמי הי"ו, רחוב נופך 9, ממתקים והפתעות!

מתמידים! כל ערב עם הרב יעקב דרשן הי"ו בבית הכנסת הספרדי ממתקים והפתעות ונחת אמיתי!

בתיא לבנות בבית הכנסת החסידי בשעה 15:30 על ידי משפחת קוהלי הי"ו לבנות עד כיתה ח'